

Den Haag, 10 april 2024

Betreft: Bijdrage biotechnologiesector aan een duurzaam, gezond en welvarend Nederland

Geachte heren Dijkgraaf en Van Zwol,

Voor u als informateurs ligt de schone taak om de volgende stap in formatieproces te begeleiden en te onderzoeken welke mogelijkheden er zijn voor een programkabinet op basis van een akkoord op hoofdlijnen. Hollandbio, de belangenvereniging voor de Nederlandse biotechnologiesector, voorziet u en de formerende partijen daarin graag van advies en hulp omdat wij ervan overtuigd zijn dat onze sector een bijdrage kan leveren aan een duurzaam, gezond en welvarend Nederland.

Nederlandse toponderzoekers en -ondernemers werken elke dag aan biotechnologische innovaties, geïnspireerd door de mogelijkheden die de natuur ons biedt. Van geneesmiddelen die ongeneeslijke ziekten genezen, vaccins die ons gezond houden, gewassen en innovatieve eiwitbronnen die bijdragen aan een duurzamere voedselvoorziening, of biobased grondstoffen en materialen die de weg plaveien naar een circulaire economie. Kortom: ze benutten biotechnologie om het leven voor mens, dier en de planeet beter te maken.

De biotechnologische mogelijkheden groeien exponentieel, net als die op automatisering en kunstmatige intelligentie. Het McKinsey Global Institute spreekt zelfs van een ware Biorevolutie die ons leven en onze omgeving, onder de juiste omstandigheden, fundamenteel kunnen verbeteren.¹ Niet voor niets heeft de Europese Unie biotechnologie al onderdeel gemaakt van een kleine groep strategische sleuteltechnologieën die we moeten koesteren en versterken omdat zij veel maatschappelijke en economische impact hebben en er een speciaal initiatief op Biotech & Biomanufacturing voor in het leven geroepen.² Met zijn sterke biotech sector heeft Nederland bij uitstek een goede uitgangspositie om de vruchten te plukken van de Biorevolutie, van een gezonder leven en een duurzame landbouw en leefomgeving, tot hoogwaardige banen en economisch verdienvermogen.

Wat alle biotech bedrijven in de sector bindt, is dat er enorm veel kennis, tijd en geld nodig is om een product van lab naar de praktijk te brengen, terwijl de kans op falen hoog is. Door de technologische complexiteit en de zwaar gereguleerde omgeving waar ondernemers en bedrijven mee te maken krijgen, duurt de ontwikkeling van een product vaak meer dan 10 jaar. Het sneller en beter ontwikkelen en inzetten van biotechnologische innovaties vraagt daarom om het juiste samenspel en samenwerking tussen de vele spelers.

Wat Nederland kan doen om deze kansen te verzilveren, is duidelijk - zo laten onder andere de aanbevelingen uit de Trendanalyse Biotechnologie van de COGEM en Gezondheidsraad en het Toekomstpact Biotechnologie van VNO-NCW zien.³ Hollandbio vraagt graag aandacht voor een aantal overkoepelende aanbevelingen, alsook voor verschillende suggesties rondom het innovatie- en vestigingsklimaat, duurzaamheid en gezondheid. Een volledige toelichting vindt u terug in ons Biotech Verkiezingsmanifest.⁴

¹ <https://www.mckinsey.com/industries/life-sciences/our-insights/the-bio-revolution-innovations-transforming-economies-societies-and-our-lives>

² https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/eu-budget/strategic-technologies-europe-platform_en en https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_24_1570

³ <https://cogem.net/publicatie/trendanalyse-biotechnologie-2023-tijd-voor-een-integrale-visie/> en https://www.vno-ncw.nl/sites/default/files/toekomstpact_biotechnologie_nederland_2025.pdf

⁴ <https://www.hollandbio.nl/wp-content/uploads/2023/09/008-230026verkiezingsmanifestdef.pdf>

Algemene aanbevelingen voor een boost voor de Nederlandse biotech

Door werk te maken van deze overkoepelende aanbevelingen, geven we samen met een nieuw kabinet en de overheid de Nederlandse biotechnologiesector een boost:

- Een integrale visie op biotechnologie die leidt tot een nieuwe manier van werken waarin betrokken departementen samen tot een afweging komen op huidige en nieuwe beleidsvraagstukken rond biotechnologie;
- Het snel uitwerken en breed implementeren van de ambities die horen bij de sleuteltechnologie Biomoleculair en Cell Technologies binnen de Nationale Technologiestrategie;
- Vasthouden aan en nog meer werk maken van de ambitie om in 2030 3% van het Nederlandse BBP te besteden aan onderzoek en innovatie, met daarin een belangrijk aandeel van private investeringen.

Suggesties voor een innovatief Nederland

- Kennisinstellingen krijgen meer financiële middelen vanuit het ministerie van OCW voor valorisatie als hun derde wettelijke taak, met als voorwaarde dat zij deze middelen inzetten voor een groter budget voor en een ruimer mandaat aan KTO's/TTO's;
- Ondernemerschap binnen kennisinstellingen krijgt meer ruimte, bijvoorbeeld door het starten van een onderneming door een hoogleraar of promovendus naast hun huidige betrekking te vergemakkelijken en door in het curriculum meer aandacht te besteden aan de mogelijkheden voor ondernemerschap en bij het bedrijfsleven;
- Publieke financieringsinstrumenten zoals de PPS-regeling en het Innovatiekrediet worden zodanig herzien dat zij beter toegankelijk zijn voor deeptech start-ups, scale-ups en MKB, beter aansluiten bij de behoeftes van deze groeiende bedrijven en bevorderen dat bedrijven hun aanwezigheid in Nederland verankeren;
- Fiscale instrumenten zoals de WBSO en de Innovatiebox worden zodanig ingericht zodat zij optimaal bijdragen aan het stimuleren van private R&D-investeringen in Nederland.

Suggesties voor een duurzaam Nederland

- Nederland blijft zich in de EU inspannen voor spoedige modernisering van de Europese regelgeving voor genetische modificatie bij planten en neemt het voortouw om zo snel mogelijk na dit traject te komen tot nieuwe regels voor genetische modificatie van micro-organismen;
- Nederland maakt zich in de EU hard voor een zo optimaal en efficiënt mogelijke Novel Foods-procedure die in lijn en concurrerend is met andere delen van de wereld;
- Wij gaan, in navolging van verantwoorde proefsessies van gecultiveerd vlees, in Nederland ook proefsessies voor producten uit innovatieve vormen van fermentatie mogelijk maken;
- Biotechnologische innovaties krijgen een duidelijke rol binnen het Nationaal Programma Circulaire Economie en de uitwerking van de Nationale Eiwitstrategie;
- Bedrijven met biotechnologische innovaties op voeding, materialen en duurzame processen kunnen aanspraak maken op middelen uit de SDE++, het Klimaatfonds en het Stikstofonds;
- De overheid fungeert als launching customer, bijvoorbeeld door inkoop en gebruik van producten op basis van bioplastics in overheidsgebouwen of door duurzame voedselinnovaties en -ingrediënten te omarmen in kantines en catering;
- De overheid werkt aan een gelijk (Europees) speelveld voor duurzame, biobased materialen en grondstoffen door onder andere in te zetten op normering, bijvoorbeeld door een minimumhoeveelheid biobased materialen in te voeren in een bepaalde product(categorie) of het introduceren van een CO₂-heffing door de hele waardeketen.

Suggesties voor een gezond Nederland

- Nederland stelt in het geneesmiddelenbeleid de ambitie tot gezondheid op maat voorop, waarbij het nieuwe geneesmiddelen niet buiten het basispakket houdt voor alle Nederlanders, maar met hulp van data, diagnostica en innovatieve vergoedingsmodellen komt tot de inzet van de juiste middelen bij de juiste patiënt op het juiste moment;
- De overheid realiseert – voor alle partijen werkbaar – oplossingen voor de toegang tot effectieve geneesmiddelen;

- Nederland maakt werk van een nationale gezondheidsdata-infrastructuur die het registreren, uitwisselen en benutten van zorgdata voor publieke en private partijen op een verantwoorde manier mogelijk maakt;
- De overheid creëert specifieke en passende beoordelings- en vergoedingskaders voor nieuwe diagnostica, met voorspelbare en eenduidige procedures, vaste tijdslijnen en inspraakmogelijkheden;
- Nederland maakt structureel voldoende budget beschikbaar voor effectieve preventieve interventies die een positief oordeel en advies ontvangen;
- De overheid besluit binnen twee jaar over een passende toegangsrouten voor nieuwe vaccins en de implementatie en uitvoering daarvan.

Waar een wil is, is een weg, daar zijn we van overtuigd. Nederland heeft alle ingrediënten in huis om de uitdagingen van deze tijd en van de toekomst het hoofd te bieden. Met biotech innovaties van eigen bodem maken we ons land gezonder, duurzamer en welvarender. Wij zijn graag bereid deze brief toe te lichten en wensen u veel wijsheid in de taak die voor u ligt.

Hoogachtend,

Annemiek Verkamman
Managing Director

